

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 2011 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie integrowanej produkcji

Na podstawie art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie integrowanej produkcji (Dz. U. Nr 256, poz. 1722) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. 1. Zaświadczenia o nieprzekroczeniu w roślinach i produktach roślinnych najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości:

- 1) środków ochrony roślin – wydaje:
 - a) Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, lub
 - b) Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu - Zakład Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin, lub
 - c) Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu, Terenowa Stacja Doświadczalna w Białymstoku - Laboratorium Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin, lub
 - d) Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, lub
 - e) Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie, lub
 - f) Eurocontrol Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, lub
 - g) Silliker Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 20, poz. 106, Nr 31, poz. 206 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 54, poz. 278, Nr 63, poz. 322 i Nr 106, poz. 622.

2) metali ciężkich, azotanów i innych pierwiastków oraz substancji szkodliwych – wydają:

- a) okręgowe stacje chemiczno-rolnicze, lub
- b) Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie, lub
- c) Eurocontrol Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, lub
- d) Silliker Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie ma na celu rozszerzenie katalogu jednostek wystawiających producentom rolnym ubiegającym się o certyfikat potwierdzający stosowanie integrowanej produkcji zaświadczenia o nieprzekroczeniu w roślinach i produktach roślinnych najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin oraz metali ciężkich, azotanów i innych pierwiastków oraz substancji szkodliwych.

Zgodnie z założeniami określonymi w art. 5 ustawy o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.) integrowana produkcja (IP) jest systemem gospodarowania, w którym producent prowadzi produkcję roślin z wykorzystaniem zrównoważonego postępu technicznego i biologicznego w uprawie, ochronie roślin i nawożeniu, zwracając szczególną uwagę na ochronę środowiska i zdrowie ludzi. Integrowana produkcja umożliwia uzyskanie plodów rolnych o najwyższej wartości biologicznej i odżywczej, bezpiecznych dla zdrowia człowieka. Nadzór oraz certyfikacja IP powierzone są Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie integrowanej produkcji (Dz. U. Nr 256, poz. 1722) do wystawiania zaświadczeń o nieprzekroczeniu najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin oraz metali ciężkich, azotanów i innych pierwiastków oraz substancji szkodliwych zostały zobligowane cztery jednostki podległe bądź nadzorowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi tj. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach oraz Krajowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w odpowiednim zakresie.

W projektowanym rozporządzeniu pozostawia się powyższe zobowiązanie w odniesieniu do laboratoriów tych jednostek posiadających akredytację w zakresie prowadzonych badań.

Zgodnie z *Informacją o realizacji zadań przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa* za 2009 r. i 2010 r., w 2009 r. wydano 838 certyfikatów integrowanej produkcji na łącznie 153 215,4 ton plodów rolnych, z czego ok. 80 % stanowiły jabłka. Z kolei w 2010 r. wydano 1068 certyfikatów IP na 198 115,7 ton plodów rolnych. Mając na uwadze powyższe dane, obserwuje się obecnie trend

wzrostowy w odniesieniu do wdrażania systemu integrowanej produkcji. Dodatkowo w 2011 r. spodziewane jest dalsze zwiększenie zainteresowania systemem.

W związku z problemami w eksporcie płodów rolnych do Federacji Rosyjskiej w zakresie bezpieczeństwa żywności w dniu 26 marca 2008 r. zostało podpisane przez Komisję Europejską oraz Federalną Służbę ds. Nadzoru Weterynaryjnego i Fitosanitarne Federacji Rosyjskiej Memorandum dotyczące bezpieczeństwa produktów roślinnych, przeznaczonych do spożycia przez ludzi i wywożonych ze Wspólnoty Europejskiej (WE) do Federacji Rosyjskiej, w odniesieniu do pozostałości pestycydów, azotanów i azotynów. Wyżej wymienione Memorandum reguluje zasady eksportu do Federacji Rosyjskiej produktów żywnościowych pochodzenia roślinnego pod kątem bezpieczeństwa konsumenta, które zobowiązują eksporterów świeżych owoców i warzyw do:

- spełnienia wymagań wynikających z prawodawstwa rosyjskiego w zakresie wartości najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów, azotanów i azotynów w produktach pochodzenia roślinnego, przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- dołączania informacji o zastosowanych środkach ochrony roślin oraz o dacie wykonania ostatniego zabiegu,
- dołączania do każdej partii przesyłanych produktów certyfikatów bezpieczeństwa, jeśli taki wymóg został wprowadzony przez stronę rosyjską.

Certyfikat bezpieczeństwa jest dokumentem wydawanym na podstawie analiz na obecność pozostałości środków ochrony roślin, azotanów i azotynów potwierdzającym zgodność z normami Federacji Rosyjskiej. W odniesieniu do pozostałości pestycydów, azotanów i azotynów, strona rosyjska wymaga załączenia certyfikatu bezpieczeństwa dla przesyłek: jabłek, wiśni, truskawek, gruszek, kapusty pekińskiej i pomidorów.

Ustanowione w prawodawstwie rosyjskim poziomy najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów, azotanów i azotynów w produktach roślinnych przeznaczonych do spożycia przez ludzi są niejednokrotnie znacząco niższe niż w Unii Europejskiej.

Intencją strony polskiej w trwających negocjacjach z Federacją Rosyjską jest przedstawienie systemu certyfikacji integrowanej produkcji jako alternatywy dla certyfikatów bezpieczeństwa.

Zaletą certyfikacji integrowanej produkcji jest urzędowa kontrola prowadzenia upraw. Dodatkowo producenci rolni mogą wnioskować o zwrot poniesionych kosztów na analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin, metali ciężkich, azotanów i innych pierwiastków szkodliwych w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” - oś 1 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Dotychczasowe doświadczenia laboratoriów, które są uprawnione do wystawiania certyfikatów bezpieczeństwa dla produkcji kierowanej na rynek rosyjski pokazują, że okres oczekiwania na wykonanie analizy może wydłużyć się z kilku do kilkunastu tygodni w zależności od sezonu.

Taka sytuacja pozwala też przypuszczać, że w przypadku zwiększenia się zainteresowania certyfikacją IP wśród polskich rolników, których produkcja jest kierowana na rynek rosyjski, laboratoria jednostek wskazanych w dotychczasowych przepisach nie będą w stanie zapewnić terminowego wykonywania analiz. W tym celu należy rozszerzyć listę jednostek, które mają uprawnienia do wystawiania producentom ubiegającym się o certyfikację w ramach integrowanej produkcji zaświadczenia o nieprzekroczeniu w roślinach i produktach roślinnych najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin, metali ciężkich, azotanów i innych pierwiastków oraz substancji szkodliwych.

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się rozszerzyć przepis § 4 o możliwość wystawiania przedmiotowych zaświadczeń przez inne laboratoria tj. Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie, Eurocontrol Sp. z o.o. w Warszawie oraz Silliker Polska Sp. z o.o. w Warszawie. Przedmiotowe laboratoria potwierdziły chęć przystąpienia do systemu integrowanej produkcji w zakresie wystawiania producentom rolnym zaświadczeń o nieprzekroczeniu w roślinach i produktach roślinnych najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin oraz metali ciężkich, azotanów i innych pierwiastków oraz substancji szkodliwych.

W celu zapewnienia, że przedmiotowe analizy będą wykonywane rzetelnie proponuje się wyznaczenie jedynie laboratoriów posiadających akredytację w zakresie wykonywanych analiz.

W art. 12 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami

dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. U. L 165 z 30.4.2004, str. 1—141 *Polskie wydanie specjalne: Rozdział 3 Tom 45 P. 200 – 251*) wymaga się, aby właściwe organy wyznaczały w zakresie bezpieczeństwa żywności jedynie te laboratoria, które funkcjonują, podlegają ocenie i są akredytowane zgodnie z normami EN ISO/IEC 17025 i EN ISO/IEC 17011. Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2076/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiającym środki przejściowe do celów wdrożenia rozporządzeń (WE) nr 853/2004, (WE) nr 854/2004 oraz (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 853/2004 oraz (WE) nr 854/2004 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. U. L 338 z 22.12.2005, str. 83—88) właściwe organy mogły do końca 2009 r. wyznaczyć laboratorium, które nie jest akredytowane, jeżeli rozpoczęło ono i kontynuuje procedurę akredytacji i przedstawi wystarczające dowody na to, że istnieją systemy kontroli jakości w odniesieniu do badań przeprowadzanych na potrzeby kontroli urzędowych.

Mając na uwadze powyższe zdecydowano o możliwości wystawiania zaświadczeń o nieprzekroczeniu w roślinach i produktach roślinnych najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin oraz metali ciężkich, azotanów i innych pierwiastków oraz substancji szkodliwych przez akredytowane laboratoria. Z dotychczas upoważnionych w tym celu laboratoriów trzy laboratoria Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego nie uzyskały akredytacji, przy czym jedno laboratorium jest w trakcie tego procesu. Przystąpienie do systemu laboratoriów komercyjnych powinno zrekomensować niedogodności wynikające z braku możliwości prowadzenia badań w tych jednostkach, do czasu uzyskania przez te jednostki akredytacji.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z 2009 r. Nr 42, poz. 337 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie został zamieszczony w programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ocena skutków regulacji:

1. **Podmioty objęte projektowanym rozporządzeniem** – projektowane rozporządzenie dotyczy producentów integrowanej produkcji, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, jednostek upoważnionych do wydawania zaświadczeń o nieprzekroczeniu w roślinach i produktach roślinnych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin, metali ciężkich, azotanów i innych pierwiastków oraz substancji szkodliwych.
2. **Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.
3. **Rynek pracy** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.
4. **Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw** – zwiększenie katalogu laboratoriów wystawiających zaświadczenia o nieprzekroczeniu w roślinach i produktach roślinnych najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin oraz metali ciężkich, azotanów i innych pierwiastków oraz substancji szkodliwych będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Spowoduje to poszerzenie dostępu do wykonywania przedmiotowych analiz producentom rolnym. Projektowane rozporządzenie może także przyczynić się do obniżenia ceny na te usługi oraz korzystnie wpłynąć na wyposażenie laboratoriów oraz terminowość wykonywania badań.
5. **Sytuacja i rozwój regionalny** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.
6. **Konsultacje społeczne** – projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z zainteresowanymi organizacjami społeczno-zawodowymi, hodowcami roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Business Centre Club, Federacją Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacją Pracodawców Polskich, Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związku Zawodowego

Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Polską Izbą Nasienną, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w RP, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Zrzeszeniem Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS”, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Zawodowym Wsi i Obszarów Wiejskich „REGIONY” oraz Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”.

Opracowano w Departamencie
Hodowli i Ochrony Roślin:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: